

Osoby z niepełnosprawnością intelektualną a Dom Pomocy Społecznej

Osoby z niepełnosprawnością intelektualną mogą korzystać z różnych form wsparcia i opieki, w zależności od stopnia ich niepełnosprawności oraz indywidualnych potrzeb. Jednym z miejsc, gdzie osoby z niepełnosprawnością intelektualną mogą znaleźć wsparcie, jest dom pomocy społecznej (DPS). Poniżej przedstawiam kilka informacji na ten temat:

1. Domy pomocy społecznej (DPS): DPS to instytucje lub placówki, które oferują opiekę i wsparcie osobom z różnymi rodzajami niepełnosprawności, w tym intelektualną. Mogą to być miejsca stałego pobytu lub opieki czasowej. W DPS pracują specjalnie przeszkoleni pracownicy, którzy zapewniają opiekę, wsparcie medyczne i psychologiczne oraz różnego rodzaju terapie.
2. Indywidualny plan wsparcia: W DPS tworzy się indywidualny plan wsparcia dla każdej osoby z niepełnosprawnością intelektualną. Ten plan uwzględnia indywidualne potrzeby i cele danej osoby oraz określa, jakie usługi i wsparcie będą jej udzielane.
3. Zakres opieki: Zakres opieki w DPS jest być zróżnicowany i zależy od konkretnego miejsca oraz potrzeb mieszkańców. Obejmuje zakwaterowanie, wyżywienie, opiekę medyczną, terapie zajęciowe, rehabilitację, wsparcie w codziennych czynnościach, takich jak ubieranie się, karmienie czy pielęgnacja osobista.
4. Wsparcie społeczne: W DPS stwarza się możliwości integracji i uczestnictwa mieszkańców w życiu społecznym. To może obejmować organizację różnych aktywności i zajęć terapeutycznych, które pomagają osobom z niepełnosprawnością intelektualną rozwijać swoje umiejętności społeczne i zdobywać nowe doświadczenia.
5. Praca z rodziną: Rodzina osób z niepełnosprawnością intelektualną ma możliwość współpracy z pracownikami DPS i uczestniczenia w procesie tworzenia planu wsparcia oraz w opiece nad swoimi bliskimi.
6. Prawa i regulacje: W wielu krajach istnieją regulacje prawne dotyczące funkcjonowania DPS i praw osób z niepełnosprawnością intelektualną. Te regulacje mają na celu zapewnienie odpowiedniej opieki, praw i godności mieszkańcom DPS.

Niepełnosprawność intelektualna to zaburzenie rozwojowe, które objawia się znacznym obniżeniem funkcji intelektualnych. Upośledzenie umysłowe objawia się już we wczesnych latach, najczęściej w wieku przedszkolnym oraz szkolnym. Niepełnosprawności intelektualnej nie da się całkowicie cofnąć lub wyleczyć, można jednak stosować techniki terapeutyczne, które pozwolą na rozwój i usamodzielnienie. W domach pomocy społecznej osoby z niepełnosprawnością intelektualną mają lepszy dostęp do różnego rodzaju rehabilitacji oraz zajęć terapeutycznych, co przekłada się na lepszą sprawność i funkcjonowanie. Terapia zajęciowa to celowe działania rehabilitacyjne, polisensoryczne, o charakterze zajęć ciągłych (np. zajęcia plastyczne, muzyczne, ruchowe itd.), które stanowią proces terapeutyczny prowadzący do usprawnienia i kompensacji zaburzonych funkcji spowodowanych niepełnosprawnością czy chorobą. Określone czynności o charakterze zajęć fizycznych czy umysłowych proponowane przez terapeutów niosą ze sobą aspekt leczniczy. Proces terapeutyczny wymaga przy tym całościowego, holistycznego podejścia do każdego człowieka, co daje szansę poprawy jego funkcjonowania psychofizycznego i społecznego.

Terapeuci zajęciowi wspomagają osoby niepełnosprawne czy przewlekle chore w procesie ich leczenia i rehabilitacji, poprzez stosowanie różnych form i technik terapii zajęciowej. Podejmowane przez terapeutów działania mają na celu: kompensację zaburzonych funkcji, przeciwdziałanie powstawaniu przewlekłego stanu chorobowego lub trwałego kalectwa oraz przystosowanie podopiecznego do życia w społeczeństwie. Terapeuta zajęciowy nawiązuje i

utrzymuje kontakt terapeutyczny z podopiecznym oraz tworzy wokół niego środowisko terapeutyczne i socjoterapeutyczne. W wyniku tych oddziaływań rozpoznaje i zaspokaja potrzeby podopiecznego, ale zawsze uwzględnia przy tym czynniki: zdrowotne, psychologiczne, społeczne. Terapeuci zajęciowi współpracują w zespole pracowników w tworzeniu indywidualnego planu opieki i programu terapii dostosowanego do stanu zdrowia, potrzeb oraz zainteresowań podopiecznego z uwzględnianiem zaleceń lekarskich. Planują i prowadzą różnorodne formy oddziaływania terapeutycznego: zajęcia warsztatowe, świetlicowe, kulturalno-oświatowe, artystyczne, ćwiczenia relaksacyjno-sportowe indywidualne i grupowe.

Warto pamiętać, że istnieją różne modele opieki i wsparcia dla osób z niepełnosprawnością intelektualną, a DPS to jedna z możliwych opcji. Wybór odpowiedniego miejsca i formy wsparcia zależy od indywidualnych potrzeb i preferencji danej osoby oraz jej rodziny. Istotne jest, aby dążyć do zapewnienia jak najlepszej jakości życia osobom z niepełnosprawnością intelektualną, respektując ich prawa i godność.

Tak też jest w Domu Pomocy Społecznej Św. Brata Alberta prowadzonym przez Siostry Albertynki w Poraju, w którym pracuję. W naszej placówce mieszka sto kobiet z niepełnosprawnością intelektualną i jest ona dla nich nie tylko placówką, ale domem w którym żyją. Mieszkanki są w różnym wieku i w większości zostają z nami do końca swoich dni. Nasz Dom zapewnia pomoc w formie usług bytowo opiekuńczych i wspomagających oraz zapewnia dostęp do usług zdrowotnych. Mieszkanki nasze są traktowane z szacunkiem mają wsparcie i pomoc w różnych sytuacjach trudnych dla nich. Panie mieszkające u nas zawiązują przyjaźnie, uczestniczą w różnych zajęciach - codziennie są zajęcia terapii, gdzie powstają piękne prace mieszanek, z których są dumne. Kolejną formą z terapii jest terapia kulturowo-oświatowa, muzykoterapia i teatroterapia. Panie bardzo lubią wtorkowe zajęcia Zumby. W Domu Pomocy Społecznej Poraju powstał zespół Radość który cieszy się ogromną popularnością a skład zespołu to ok 30 osób, gdzie mieszkanki biorą udział w uroczystościach, przedstawieniach, są wyróżniane, zdobywają nagrody i dyplomy. Sam udział w zespole daje naszym mieszkankom poczucie wartości, uczy wrażliwości oraz rozwija artystycznie. W Domu odbywa się wiele imprez kulturalnych, organizowane są wycieczki, wyjścia do kina, teatru oraz różne wyjścia plenerowe. Organizowane są turnusy rehabilitacyjne oraz coroczne wczasy dla naszych mieszanek. W Domu Pomocy Społecznej w Poraju szczególnie ważnym miejscem jest Kaplica, w której odbywają się codziennie Msze Św. i inne nabożeństwa zgodnie z wyznaniem religijnym mieszanek. Mogę dodać że mieszkanki praktycznie codziennie czekają przed kaplicą, aby uczestniczyć we Mszy Świętej. Mieszkanki są pogodne, „wygadane” niektórym się buzia nie zamyka w pozytywnym znaczeniu. Praca w tym Domu Pomocy Społecznej nie jest łatwa, ale daje wiele satysfakcji. Podsumowując pobyt Domu Pomocy Społecznej jest dobrym rozwiązaniem dla osób z niepełnosprawnością intelektualną. Zapewnia zaspokojenie potrzeb bytowych opiekuńczych i wspomagających daje poczucie bezpieczeństwa i wsparcia. Domy Pomocy Społecznej są odpowiednio przygotowane do świadczenia usług osobie chorej, personel posiada odpowiednie kwalifikacje oraz doświadczenie w pracy, a domy są dostosowane też pod względem architektonicznym. Przykładem są szerokie korytarze dla osób poruszających się na wózkach, specjalistyczne łazienki, sprzęt oraz pokoje przystosowane do osób z zaburzeniami sensorycznymi. Domy Pomocy Społecznej odgrywają więc istotną rolę w opiece i wsparciu dla osób z niepełnosprawnościami.

Katarzyna Moradewicz

Narodowy Instytut Wolności
Centrum Rozwoju Społeczeństwa Obywatelskiego

Sfinansowano przez Narodowy Instytut Wolności – Centrum Rozwoju Społeczeństwa Obywatelskiego ze środków Programu Funduszu Inicjatyw Obywatelskich 2021-2030